

[P. A. Poulsen (Stenderup).]

til grundig Drøftelse i et Folketingsudvalg. De faa Ændringer, som dør blev foretaget, kan vi fra vor Side fuldt ud tiltræde. Jeg har allerede omtalt Ændringen af § 1 vedrørende Aldersgrænsen, og jeg vil ogsaa gerne udtale min Tilfredshed med Ændringen af § 2, hvorefter en Skoles Beliggenhed ikke er afgørende for Opnaelse af Ministeriets Godkendelse. Angaaende de øvrige Ændringer vil jeg sige, at jeg finder dem egnet til at fremme Efterskolens Tarv og til at understrege det, som er Tanken med en Efterskole.

Jeg anbefaler Lovforslaget til Vedtagelse her i Landstinget.

Fr. Kristiansen: Gennem godt og vel to Menneskealdrer har Efterskolen øvet sin Gerning i det danske Folk, en Gerning, som dog i væsentlig Grad har været knyttet til enkelte Kredse i Befolkningen og kun i mindre Grad er kommet hele den almindelige Befolkning til gode. Før Genforeningen havde de mange Grænseefterskoler deres store Betydning for Danskhedens Bevarelse. De var som et nyt Hjem, et aandeligt Fristed for disse unge i Overgangsalderen. De kunde dør leve i den nationale Aand og Luft, som de fra Hjemmet havde faaet Kærlighed til, og faa deres Kendskab til og Færdighed i det danske Sprog udviklet og ved Siden deraf faa et Indblik i vort Folks Historie, saa det ofte stod levende for dem Livet igennem. Hvad disse Skoler derigennem har betydet for Danskhedens Bevarelse, kan næppe vurderes for højt.

I det øvrige Land har Efterskolen først i de senere Aar faaet saa stor Tilslutning, at den har faaet en Del Betydning. Der er for mig ingen Tvivl om, at en af Aarsagerne til dette er at søge i den store økonomiske Byrde, der har været forbundet med at sende sine Børn paa Efterskole.

Indtil for faa Aar siden udgjorde Elevunderstøttelsen til disse Skoler kun 6 Kr. maanedligt i Gennemsnit. Først i 1937 blev dette Beløb sat op til 15 Kr., og efter Forslaget forhøjes det nu til 30 Kr., saaledes at det maanedlige Understøttelsesbeløb siden 1930 er femdoblet.

Jeg vil gerne bringe den højtærede Undervisningsminister en velment Tak for hans Interesse ogsaa paa dette Omraade. Der er for mig ingen Tvivl om, at lige saa vel som Forhøjelsen i 1937 har haft sin store Andel i den Stigning i Elevtallet, som de sidste Aar kan opvise, saaledes vil den Fordobling af Understøttelsen, som nu

foreslaas, føre til en ny stærk Forøgelse af Elevtallet. Og dog kan man spørge, om de Beløb, der ofres paa denne Skoleform, ikke maa siges endnu at være smaa i Forhold til, hvad der paa mange andre Omraader ofres af Penge. Jeg er slet ikke sikker paa, at det ikke en Gang endnu bliver nødvendigt at forhøje disse Understøttelsesbeløb; men foreløbig maa det vist anses for tilstrækkeligt, bl. a. af den Grund, at der skal Tid til al Udvikling. En større økonomisk Støtte i den Retning vilde sikkert medføre en saa stærk Tilstrømning til disse Skoler, at det ganske vilde sprænge Rammerne, og det tror jeg ikke vilde tjene Sagen.

Ændringen i Formen for Statens Støtte til Skolerne maa hilses med megen Tilfredshed. De 7 Kr. maanedlig pr. Elev har været saa absolut til Gunst for de store Skoler, hvor baade Lærerlønninger og Bygningsudgifter naturligvis udgør en mindre Del i Forhold til Elevantallet end paa de mindre, for slet ikke at tale om de smaa Skoler.

Den stærkt forøgede Støtte, navnlig i Form af det nye Lærerlønstilskud, vil være en haardt tiltrængt Støtte for Skolernes Økonomi, der vil sætte dem i Stand til langt bedre end hidtil at magte de økonomiske Krav paa de forskellige Omraader inden for Skolens Virksomhed.

Jeg tror, at Efterskolen er den allerbedste Form for Skole for de unge i Overgangsalderen. I 14 Aars Alderen er de allerfleste Børn skoletrætte, hvad der absolut ikke behøver at forhindre, at de kan være flinke og samvittighedsfulde Elever i Folkeskolen, og heller ikke behøver at betyde, at Læreren ikke forstaar eller magter sin Op-gave. Men der findes i de allerfleste Børn i 14 Aars Alderen i hvert Fald paa Landet en Lyst og Trang til at prøve Kræfterne ved legemligt Arbejde, og jeg tør gaa saa vidt, at jeg tør paastaa, at den unge Landmands-søn, som ikke kender til dette og ikke lægger dette for Dagen, ham har jeg ikke megen Tro til som vordende Landmand. De unge 14—15-aarige har baade fysisk og sjæleligt godt af legemligt Arbejde i fuld Udstrækning, naar de blot ikke misbruges til Arbejde, der alt for meget overstiger deres Evner og Kræfter. Disse unge vil da ofte et Par Aar senere begynde at fundere over, at der er baade det ene og det andet, som de godt kunde lide at have mere Forstaelse af, og gennem denne Erkendelse vil der ofte i deres Sind vokse en Trang frem til større Viden, som vil gøre vedkommende til en flink og lærelysten Elev.

Et Ophold paa en Efterskole vil efter min Mening have Mulighed for paa en saa-